

**การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับความสุขในการเรียน
ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**
**The Study of Relation between Social Support and Happiness in
Studying of Students in Faculty of Education Mahasarakham University**

จริยา โสสีดา^{1*} และ สุรเดช ประยูรศักดิ์²

¹วิทยาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม Benz-jariya@hotmail.com

²อาจารย์ ดร. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ Psy-pop@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมและมีความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและมีความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3) ศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 326 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมและมีความสุขในการเรียนของนิสิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขในการเรียนของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การสนับสนุนทางสังคมซึ่งประกอบด้วยการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ เพื่อนและครอบครัว ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิตได้ร้อยละ 25.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .001 และ .01 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การสนับสนุนทางสังคม, ความสุขในการเรียน

Abstract

The purposes of this research were 1) to examine the social supports and happiness in studying of students at Faculty of Education, Mahasarakham University, 2) to examine the relationships between the social supports and happiness in studying of students at Faculty of Education, Mahasarakham University, 3) to examine the predictability of social support that effect happiness in studying of students at Faculty of Education, Mahasarakham University. This study was conducted with 326 students at Faculty of Education, Mahasarakham University. The research instruments used for the study were social support and happiness in studying of Students Scales. The data were analyzed by means, percentage, standard deviation. Hypothesis testing was conducted using Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis. The research results found that 1. Statistically significant positive relationships at moderate level between the student's social support and happiness in studying of students at Faculty of Education, Mahasarakham University were found at the .01 level. 2. Student's social supports, including teachers, friends and family affect happiness in studying of students at Faculty of Education, Mahasarakham University. Furthermore, the percentage of the social supports effectively predicting the students' happiness in studying was 25.4 % and statistically significant at the .001 and .01 levels.

Keywords : Social supports, Happiness in studying

บทนำ

ในช่วงอายุของบุคคลมีการปรับตัวและความเครียดเกิดขึ้นในแต่ละช่วงแตกต่างกัน แต่ช่วงวัยที่บุคคลยอมรับว่าต้องอาศัย การปรับตัวและการจัดการกับความเครียดในระดับสูง คือ การเรียนในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นวัยที่เกี่ยวข้องกับการหาความรู้ ต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไปในอนาคต และเป็นวัยที่ต้องพบกับเรื่องที่ทำให้เกิดความเครียดได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็น ด้านการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ ความต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน และการถูกคาดหวังจากครอบครัว ฯลฯ จึงอาจเป็นแรงกระตุ้นเพิ่มระดับความเครียดให้กับวัยของนิสิตนักศึกษามากขึ้น จากงานวิจัยพบว่า สาเหตุสำคัญของความเครียดใน วัยเรียน ส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพการแข่งขันด้านการเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน ซึ่งผู้เรียนต้องเผชิญกับการแข่งขันกับตนเอง เพื่อให้ได้คะแนนสูง การได้รับแรงกดดันจากพ่อแม่ผู้ปกครองด้านการเรียน การหมกมุ่นกับปัญหาและการเผชิญปัญหาเพียงลำพัง ขาดการได้รับการช่วยเหลือ การส่งเสริมทางด้านจิตใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนส่งผลก่อให้เกิดความเครียดในกลุ่มนิสิตนักศึกษา ซึ่งสภาวะความเครียดที่เกิดขึ้นนี้พบบ่อยในผู้เรียนที่มีผลการเรียนดีเนื่องจากผู้เรียนจะรับรู้เสมอว่าตนเองเก่ง และคิดว่าตนนั้น สามารถจัดการกับปัญหาได้โดยลำพัง (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, 2553, อ้างถึงใน สุภาภัทร หนเถื่อน, 2553, หน้า 2) แต่หากผู้เรียน รับรู้ถึงการได้รับการช่วยเหลือจากอาจารย์ ครอบครัว และเพื่อน ซึ่งเป็นแหล่งที่ให้สิ่งเอื้ออำนวยทางสังคมกับผู้เรียน จะทำให้ ผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ดีและใช้ชีวิตความเป็นนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ (Danielsan, 2009 อ้างถึงใน ไพศาล แยมวงษ์, 2555, หน้า 11)

การเอื้ออำนวยทางสังคมหรือการสนับสนุนทางสังคมของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย คือการที่นิสิตนักศึกษารับรู้ต่อ การได้รับความช่วยเหลือ และการเอาใจใส่ด้านอารมณ์ ซึ่ง Danielsan (2009 อ้างถึงใน ไพศาล แยมวงษ์, 2555, หน้า 11) ได้เสนอว่า อาจารย์ ครอบครัวและเพื่อนมีลักษณะเป็นแหล่งเอื้ออำนวยทางสังคมกับนิสิตนักศึกษา ทำให้ใช้ชีวิตความเป็นนิสิต นักศึกษาได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนทางสังคมจึงเป็นหนึ่งในตัวแปรที่สำคัญซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพใน การจัดการปัญหาของนิสิตนักศึกษา จากความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาตัวแปรความสุขในการเรียนและการ สนับสนุนทางสังคม ในกลุ่มประชากรนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เนื่องจากหากนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาขาดความสุขในการเรียนแล้วนั้นย่อมจะส่งผลกระทบต่าง ๆ ต่อตัวนิสิตนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นความทุกข์ และความเครียด ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้รวมถึงขาดความใฝ่เรียน และใฝ่หาความรู้เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาที่เรียนอย่างต่อเนื่อง (ปีพามา ทองสม, 2553, หน้า 1) ปัจจุบันคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีนิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 2,542 คน (ฝ่ายพัฒนา นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2560) ด้วยเหตุนี้คณะอาจารย์และคณะผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดสภาพ การเรียนการสอน การส่งเสริมให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีจากบริบทสังคมรอบตัว ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ให้นิสิตเกิดความสุขในการเรียน ขึ้นได้ การที่นิสิตรับรู้ถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในด้านต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ดังนั้นผลการศึกษาในครั้งนี้จึงมี ความสำคัญที่ทำให้ทราบระดับความสุขในการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมของนิสิตในคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งจะจะเป็นประโยชน์ กับคณะผู้บริหารในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต่อการนำไปใช้ในการวางแผน เพื่อพัฒนาระบบช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการสนับสนุนทางสังคมและมีความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและมีความสุขในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อความสุข ในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นิยามศัพท์

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การรับรู้ต่อการได้รับความช่วยเหลือส่งเสริม ในด้านความเอาใจใส่ด้านอารมณ์ ความเคารพนับถือ ความสุขสบาย ข้อมูลป้อนกลับสารสนเทศ การเอื้ออำนวยทางสังคมเพื่อให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีที่มีต่อความคิด

อารมณ์ ความรู้สึกส่งผลให้นิสิตระดับมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยแบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ด้าน

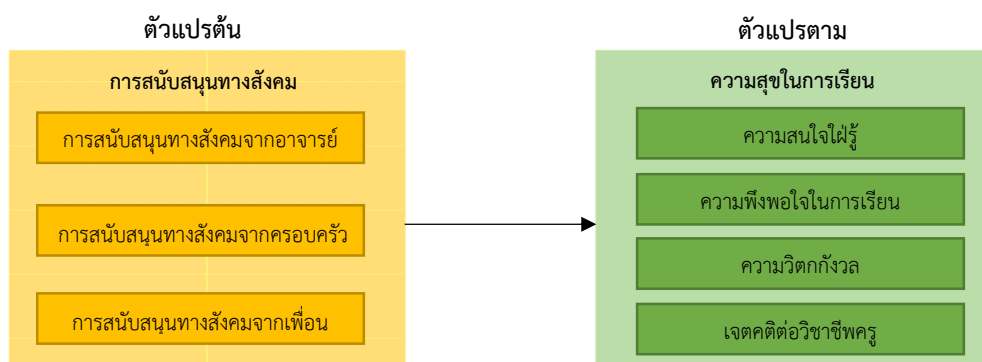
1. ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ หมายถึง การรับรู้ต่อการได้รับความช่วยเหลือและการส่งเสริมที่ได้รับจากอาจารย์ ได้แก่ การได้รับความไว้วางใจจากอาจารย์ การได้รับการยอมรับจากอาจารย์ การช่วยแก้ปัญหา การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น การได้รับคำปรึกษา รับฟังปัญหา การได้รับการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจในการช่วยให้เข้าใจเป้าหมายของการใช้ชีวิต
2. ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว หมายถึง การรับรู้ต่อการได้รับความช่วยเหลือและการส่งเสริมที่ได้รับจากพ่อแม่หรือครอบครัว ได้แก่ การได้รับการยอมรับ ความใส่ใจ สนใจให้ความสำคัญจากพ่อแม่ การให้การปรึกษา รับฟังปัญหา การให้เวลาและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน การให้คุณค่าและการให้ความรักของพ่อแม่
3. ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน หมายถึง การรับรู้ต่อการได้รับความช่วยเหลือและการส่งเสริม ที่ได้รับจากเพื่อนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การได้รับข้อมูล การแนะนำและแนวคิดการใช้ชีวิต การได้รับการยอมรับความเป็นมิตรหรือมิตรภาพ การได้รับการช่วยเหลือแก้ปัญหา การให้ความใส่ใจให้ความสำคัญ และการให้การปรึกษา

ความสุขในการเรียน หมายถึง การที่นิสิตเกิดความรู้สึกสบายกาย สบายใจ และสนุกสนาน จากการเรียนและการรับรู้นั้น ๆ ไม่รู้สึกเบื่อต่อการรับรู้ซึ่งอาจส่งผลต่อความสนใจและตั้งใจเรียนในรายวิชานั้น ๆ รวมถึงให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมในรายวิชาที่เรียน โดยแบ่งความสุขในการเรียนเป็น 4 ด้าน

1. ด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ ได้แก่ ความสนุกในการเรียน ความเอาใจใส่ในการเรียน ความเพลิดเพลินในการเรียน ความไม่ท้อถอยในการเรียน การมาถึงห้องเรียนก่อนเวลา การให้ความสำคัญต่อสิ่งที่อาจารย์สอน ความสนุกในกิจกรรมการเรียนการสอน และความสนุกในการซักถามและแสดงความคิดเห็นในระหว่างเรียน
2. ด้านความพึงพอใจในการเรียน ได้แก่ ความเพลิดเพลินและมุ่งมั่นในการเรียน ความพึงพอใจในผลการเรียน ความพึงพอใจในการเรียนแบบกลุ่ม ความสนุกสนานเพลิดเพลินต่อกิจกรรมของคณะ และการยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบของคณะ
3. ด้านความวิตกกังวล ได้แก่ ความรู้สึกถูกบังคับให้เรียน ความรู้สึกเหงา และว่าเหว ความรู้สึกไร้ค่าและหงุดหงิดเวลาเรียนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและความเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาชีพครู
4. ด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู ได้แก่ การดูแลรักและเอ็นดูสอนเด็กอย่างเต็มใจ มีความรู้สึกรักการสอน ให้อภัยและช่วยเหลือเด็กอยู่เสมอ มีความชื่นชอบและสนุกสนานกับการเรียนวิชาชีพครู ความสบายใจในการปรับตัวเข้ากับนักศึกษาอื่น ความพึงพอใจในความสามารถทางการสอนของตนเอง ความเชื่อมั่นในวิชาชีพ และความภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ครู

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้เชื่อว่านิสิตที่รับรู้ว่าจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมน่าจะมีความสุขในการเรียน ดังนั้นการสนับสนุนทางสังคมจะต้องมีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิตได้ โดยแหล่งการสนับสนุนทางสังคมของนิสิตที่สำคัญ ได้แก่ อาจารย์ ครอบครัว และเพื่อน จะช่วยเหลือและเอื้อให้เกิดปัจจัยแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการใช้ชีวิตของนิสิต อันจะส่งผลให้เกิดความสุขในการเรียน ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบประเด็นดังกล่าวซึ่งสามารถนำเสนอเป็นแผนภาพได้ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,593 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตามวิธีการของทาโร ยามาเน่ (1967) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 326 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควตา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมและสุขในการเรียนแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิต ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ตอนที่ 2 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากไพศาล แยมวงษ์ (2555) เป็นมาตรประเมินค่า ระดับ โดยการประเมินมีตั้งแต่มากที่สุด ไปจนถึงน้อยที่สุด 5 มีข้อคำถามจำนวน 28 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 2.1 การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ จำนวน 10 ข้อ
- 2.2 การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จำนวน 8 ข้อ
- 2.3 การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน จำนวน 10 ข้อ

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.67-5.00	หมายถึง	มีการสนับสนุนทางสังคมระดับสูง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34-3.66	หมายถึง	มีการสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-2.33	หมายถึง	มีการสนับสนุนทางสังคมระดับต่ำ

ตอนที่ 3 แบบวัดความสุขในการเรียน ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากปัทมา ทองสม (2553) เป็นมาตรประเมินค่า ระดับ โดยการประเมินมีตั้งแต่มากที่สุด ไปจนถึงน้อยที่สุด 5 มีข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 3.1 ด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ
- 3.2 ด้านความพึงพอใจในการเรียน จำนวน 5 ข้อ
- 3.3 ด้านความวิตกกังวล จำนวน 4 ข้อ
- 3.4 ด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู จำนวน 7 ข้อ

เกณฑ์การแปลความหมาย

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความสุขมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีระดับความสุขมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับความสุขปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับความสุขน้อย
ตั้งแต่ 1.50 ลงไป	หมายถึง	มีระดับความสุขน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยประสานงานกับภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง
2. เมื่อได้รับการอนุญาตแล้วผู้วิจัยจึงทำการเริ่มเก็บข้อมูล โดยก่อนเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทุกครั้งผู้วิจัยจะทำการอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และบอกสิทธิต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างมีก่อนเริ่มทำการเก็บข้อมูล เมื่อผู้ให้ข้อมูลเข้าใจสิทธิของตนและยินยอมให้ข้อมูล ผู้วิจัยจึงเริ่มทำการเก็บข้อมูล
3. เก็บข้อมูลจนครบตามจำนวนที่กำหนด และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับความสุข ในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
3. การวิเคราะห์การสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมและความสุขในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	81	24.8
หญิง	245	75.2
สาขาวิชา		
ภาษาอังกฤษ	38	11.7
การศึกษาปฐมวัย	33	10.1
ภาษาไทย	53	16.3
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	41	12.6
เทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา	41	12.6
สังคมศึกษา	59	18.1
คณิตศาสตร์	61	18.7
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	67	20.6
ชั้นปีที่ 2	84	25.8
ชั้นปีที่ 3	75	23.0
ชั้นปีที่ 4	100	30.7
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
3.50 ขึ้นไป	172	52.8
3.00 – 3.49	139	42.6
2.50 – 2.99	12	3.7
2.00 – 2.49	3	0.9
รวม	326	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนิสิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีจำนวน 245 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 81 คน ทั้งหมด 7 สาขาวิชาแต่ละสาขาวิชา มีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่มีสาขาวิชาคณิตศาสตร์ เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาศึกษาอยู่ในสาขาวิชาสังคมศึกษา และสาขาวิชาภาษาไทย นิสิตส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4

รองลงมากำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.50 ขึ้นไป รองลงมามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3.00 – 3.49

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการสนับสนุนทางสังคมและระดับความสุขในการเรียนของนิสิต

ตัวแปรที่ศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
การสนับสนุนทางสังคมในภาพรวม	3.61	0.30	ปานกลาง
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	3.65	0.57	ปานกลาง
การสนับสนุนทางสังคมครอบครัว	4.13	0.62	สูง
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	3.16	0.49	ปานกลาง
ความสุขในการเรียนในภาพรวม	3.85	0.47	มาก
ความสนใจใฝ่เรียนรู้	3.64	0.58	มาก
ความพึงพอใจในการเรียน	3.81	0.60	มาก
ความวิตกกังวล	1.28	0.80	น้อย
เจตคติต่อวิชาชีพครู	4.19	0.59	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่านิสิตส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการสนับสนุนทางสังคมในด้านการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวพบว่าอยู่ในระดับสูง ในส่วนความสุขในการเรียนพบว่านิสิตมีความสุขอยู่ในระดับมาก โดยมีความสุขในการเรียน ด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ ด้านความพึงพอใจในการเรียน และด้านเจตคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความวิตกกังวลที่พบว่ามีความสุขอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตารางที่ 3 แสดงความความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและความสุขในการเรียนของนิสิต

การสนับสนุนทางสังคม	ความสุขในการเรียน
การสนับสนุนทางสังคม	0.482**
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	0.452**
การสนับสนุนทางสังคมครอบครัว	0.285**
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	0.100

** P < .01

จากตารางที่ 3 พบว่าการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนของนิสิตในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.482 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน นอกจากนี้ยังพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนของนิสิตในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.452 และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำกับความสุขในการเรียนของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .285 ตามลำดับ แต่ยังไม่พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนของนิสิต โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .010 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมในแต่ละด้านและความสุขในการเรียนของนิสิตในแต่ละด้าน

ความสุขในการเรียน	ความสนใจใฝ่เรียนรู้	ความพึงพอใจในการเรียน	ความวิตกกังวล	เจตคติต่อวิชาชีพ
การสนับสนุนทางสังคม				
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	0.292**	0.304**	0.522**	0.268**
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	0.015	0.113*	0.509**	0.275**
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	0.217**	0.162**	-0.503**	0.057
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	0.292**	0.304**	0.522**	0.268**

** P < .01, * P < .05

จากตารางที่ 4 พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในระดับปานกลางอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.522$) และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับเจตคติต่อวิชาชีพครู ความสนใจใฝ่เรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.268$, $r=.292$, $r=.304$ ตามลำดับ)

การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในระดับปานกลางอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.509$) และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพครูในระดับค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.275$) อีกทั้งยังพบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.113$) แต่มีความสัมพันธ์กับความสนใจใฝ่เรียนรู้ในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.015$)

การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวลในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=-.503$) และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความสนใจใฝ่เรียนรู้ในระดับค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.217$) อีกทั้งการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนยังมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.162$) แต่การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพครูในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.057$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อความสุขในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตารางที่ 5 การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อความสุขในการเรียนของนิสิต

ตัวพยากรณ์	b	S _b	β	t	p
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	0.874	0.106	0.448	8.281	0.000***
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	0.386	0.123	0.172	3.145	0.002**
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	0.477	0.118	0.212	4.049	0.000***

R² ที่ปรับแล้ว = .254 ค่าคงที่ = .504

P < .01, *P < .001

จากตารางที่ 5 พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความสุขในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิตได้ ร้อยละ 25.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($p<.001$) และ .01 ($p<.01$) ตามลำดับ โดยตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนิสิตมากที่สุด คือ การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ($\beta=.448$) รองลงมาคือ การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ($\beta=.212$) และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตน้อยที่สุดคือ ($\beta=.172$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับความสุขในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า

1. การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .482 ซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกับแดเนียลแซน (Danielsan, 2009 อ้างถึงใน ไพศาล แยมวงษ์, 2555, หน้า 11) ได้เสนอไว้ว่า อาจารย์ ครอบครัว และเพื่อน เป็นแหล่งเอื้ออำนวยทางสังคมกับนิสิตนักศึกษา ทำให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีและใช้ชีวิตความเป็นนิสิตนักศึกษาได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การศึกษาของนันทีนิ ศุภมงคล (2547, หน้า 174) พบว่า นิสิตที่มีความวิตกกังวลต่ำมักจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลที่อยู่รอบข้าง จะใช้วิธีการจัดการกับปัญหาแบบเผชิญปัญหา ในขณะที่นิสิตที่มีความวิตกกังวลสูงมักจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมและใช้กลวิธีในการจัดการกับปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหาลำบาก ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า นิสิตที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและสังคมจะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับ ในสังคม ส่งผลต่อความคิด อารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงสุขภาพกายและสุขภาพจิต นำไปสู่การมีความสุขในการเรียนของนิสิต เนื่องจากนิสิตที่มีสุขภาพจิตดีนั้นย่อมก่อให้เกิดนิสิตเกิดความสุขสบายกายสบายใจพร้อมที่จะเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละรายวิชาต่อไป

เมื่อพิจารณาการสนับสนุนทางสังคมรายด้านพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .452 และ .285 ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของปัทมา ทองสม (2553, หน้า 350-352) พบว่า ลักษณะของอาจารย์ และลักษณะของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์และครอบครัวเป็นแหล่งของการสนับสนุนทางสังคมที่มีบทบาทอย่างมากต่อวัยของนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากนิสิตที่รับรู้ถึงความใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ และครอบครัวนั้นย่อมนำไปสู่ความสุขในการเรียนของนิสิตในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความสุขในการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .010 จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนไม่ได้มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิต ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของปัทมา ทองสม (2553) ที่ได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา คือ ลักษณะนักศึกษาร่วมวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาลกับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีบริบทที่แตกต่างกัน

2. การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .452 และเมื่อพิจารณาการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ สัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพครู ความสนใจใฝ่เรียนรู้ ความพึงพอใจในการเรียน และความวิตกกังวล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .268 .292 .304 และ .522 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีแนวโน้มทางบวกกับความสุขในการเรียนของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับปัทมา ทองสม (2553, หน้า 350-356) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการศึกษาที่สำคัญข้อหนึ่งพบว่า ลักษณะของอาจารย์ ลักษณะการเรียนการสอน ลักษณะนักศึกษา ลักษณะวิทยาลัย ลักษณะนักศึกษา ร่วมวิทยาลัย และลักษณะบิดามารดา/ผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต

3. การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขในการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .285 เมื่อพิจารณาการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู และด้านความวิตกกังวล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .275 และ .509 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนันทีนิ ศุภมงคล (2547, หน้า 174) ได้ทำการศึกษาและพบว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยในการจัดการกับความวิตกกังวลของนิสิต โดยนิสิตจะอาศัยแหล่งของการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้าง เช่น พ่อแม่ หรืออาจารย์เพื่อขอคำปรึกษาทำให้ได้แนวทางในการจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย ซึ่งอาจเป็นเพราะบทบาทของพ่อแม่หรือครอบครัวเป็นแหล่งการสนับสนุนทางสังคมที่สำคัญ นิสิตอาจรู้สึกว่าตนได้รับคำแนะนำและกำลังใจที่ดีได้รับการสนับสนุนที่ดีจากพ่อแม่หรือครอบครัวนิสิตจึงเกิดความวิตกกังวลน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการเรียนด้านความพึงพอใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .113 ทั้งนี้ยังพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขใจใฝ่เรียนรู้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .015 ซึ่งอาจเป็นเพราะบทบาทที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสุขใจใฝ่เรียนรู้ของนิสิตนั้นอาจเป็นลักษณะของอาจารย์ผู้สอนเป็นหลัก รวมถึงลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นิสิตเกิดความสุขใจ กระตือรือร้นที่จะเข้าเรียนและทำกิจกรรมในรายวิชานั้นสอดคล้องกับการศึกษาของแพรวพรรณ พิเศษ (2548, หน้า 103) ที่พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนอย่างมีความสุขของผู้เรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน และลักษณะของครู เป็นต้น

4. การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความสุขในการเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .010 เมื่อพิจารณาการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับความสุขในการเรียนด้านความวิตกกังวล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.503 ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มีความสัมพันธ์มากกับความวิตกกังวล นั้นเป็นเพราะในวัยของนิสิตระดับอุดมศึกษานี้เพื่อนไม่ใช่บุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ Keith King et al (2014) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาในวิทยาลัยจะมีการรับรู้ความสุขที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญขึ้นอยู่กับระดับความเครียดและความใกล้ชิดทางอารมณ์กับพ่อแม่ และเพื่อนคนที่มีความเครียดน้อยจะแสดงออก ซึ่งความใกล้ชิดทางอารมณ์สูงกว่าคนที่มีความเครียดมาก นอกจากนี้ยังพบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขใจใฝ่เรียนรู้ และความสุขใจใฝ่เรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .162 และ .217 ตามลำดับ ยกเว้นด้านเจตคติต่อวิชาชีพครูที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .057

5. การสนับสนุนทางสังคมซึ่งประกอบด้วยการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ เพื่อน และครอบครัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการเรียนได้ร้อยละ 25.4 โดยการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตมากที่สุดที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .448$) รองลงมาคือ การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .212$) และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนน้อยที่สุดที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = .172$) การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูอาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขใจใฝ่เรียนรู้ต่อการเรียนในรั้วมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการศึกษาของแพรวพรรณ พิเศษ (2548 หน้า 103) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอน ลักษณะครู มีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตามยังพบว่าครอบครัวและเพื่อนยังเป็นแหล่งของการสนับสนุนทางสังคมที่สำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดความสุขในการเรียนของนิสิต สอดคล้องกับการศึกษาของปัทมา ทองสม (2553) ที่พบว่าลักษณะของบิดามารดาหรือผู้ปกครองและลักษณะนักศึกษาวิทยาลัยมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมของนิสิตจากทั้ง 3 แหล่งอันได้แก่ อาจารย์ ครอบครัวและเพื่อนล้วนแล้วแต่มีความสำคัญและส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนิสิตในระดับมหาวิทยาลัยแทบทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากผลการศึกษานี้ที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ร่วมทั้งสามารถทำนายความสุขในการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ เป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้คณะหรือผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคมมากขึ้น โดยนำข้อมูลที่ได้ไปจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคมในลักษณะต่าง ๆ เพิ่มเติมมากขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมที่ได้พบปะกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิต การพัฒนาวิธีการสอนที่เอื้อให้เกิดการสนับสนุนทางสังคมกับนิสิต การจัดโครงการ การให้การปรึกษาเพื่อนช่วยเพื่อน หรือแม้แต่การจัดงานประเพณีวันสำคัญในคณะเพื่อให้นิสิตอาจารย์ และผู้ปกครองได้พบปะพูดคุยกัน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับความสุขในการเรียนหรือ การสนับสนุนทางสังคม เช่น ความเครียด การรับรู้ความสามารถของตนเอง วิธีเผชิญปัญหา เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและมีความสุขในการเรียนของนิสิตคณะอื่น ๆ หรือสายการเรียนอื่น ๆ เพิ่มเติม เนื่องจากสภาพแวดล้อม และบริบทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแตกต่างกัน อาจทำให้การสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนแตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือของอาจารย์ ดร.สุรเดช ประยูรศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย อาจารย์ศุภชัย ตู่กลาง และ อาจารย์กรรณิกา พันธุ์ศรี กรรมการสอบ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ลักขณา สรีวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภมรพรรณ ยุระยาตร์ และอาจารย์ชนิตา รุ่งเรือง อาจารย์จากภาควิชาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือให้กับผู้วิจัยรวมถึงผู้ที่ช่วยเหลืองานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้ความรักความอบอุ่น และให้การสนับสนุนในทุกด้าน จนข้าพเจ้าประสบความสำเร็จด้านการศึกษาในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- Keith, A. K., Rebecca, A. V., Ashley, L. M., & Meha Singh. (2014). A study of stress, social support, and perceived happiness among college students. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 2(2): 132-144.
- Office of Student Affair Faculty of Educational Mahasarakham University. (2017). *Student information from Faculty of Education, Maha Sarakham University*. (in Thai)
- Piset, P. (2005). A Causal relationship model of factors affecting learning with happiness for grade 8 students. *Journal of Educational Research and Measurement*, 4(1), 95-111. (in Thai)
- Suphamongkhon, N. (2004). *Anxiety, social support and coping strategies of University Students*. (Master's thesis in Counseling Psychology). Chulalongkorn University, Bangkok. (in Thai)
- Thongsom, P. (2010). *The development of indicators of happiness in learning of students in nursing science undergraduate programs under The Ministry of Public Health*. (Doctoral dissertation in Higher Education). Chulalongkorn University, Bangkok. (in Thai)
- Tontuan, S. (2010). *A Study of stress and coping strategies of high school students*. (Master's thesis in Developmental Psychology). Srinakharinwirot University, Bangkok. (in Thai)
- Yamwong, P. (2012). *A study of support affect life satisfaction among Thammasat University Students*. (Master's thesis in Guidance and Counseling Psychology). Srinakharinwirot University, Bangkok. (in Thai)

